

SVENSKA
FÖRLÄGGARE
FÖRENINGEN

YTTRANDE

2012-09-27

Justitiedepartementet

Enheten för immaterialrätt och
transporträtt

Johan Axhamn

103 33 Stockholm

**Kommissionens förslag till direktiv om kollektiv rättighetsförvaltning
(KOM(2012) 372 slutlig)**

Ju 2012/5744/L3

Svenska Förläggareföreningen avger härmed sitt remissvar avseende kommissionens förslag till direktiv om kollektiv rättighetsförvaltning. Föreningen begränsar sitt svar till frågor som inte rör gränsöverskridande licensiering av musikaliska verk.

Svenska Förläggareföreningen är i grunden positiv till förslaget syfte att införa en rättslig ram i Europeiska Unionens medlemsstater, som säkerställer att alla upphovsrättsorganisationer får bättre styrelseformer och större insyn. Föreningen är dock av den uppfattningen att de nuvarande svenska bestämmelserna om avtalslicensiering och upphovsrättsorganisationer fungerar tillfredsställande. Den kollektiva förvaltningen av förlagens rättigheter tillvaratas i överensstämmelse med direktivets mål om effektivitet.

Svenska Förläggareföreningen är medlem i Bonus Presskopia som är en ekonomisk förening med 15 bransch- och intresseorganisationer som medlemmar. Föreningen ställer sig bakom Bonus Presskopias remissvar.

Sammanfattning

Förslaget till direktiv om kollektiv rättighetsförvaltning har i sin nuvarande form flera brister. Det är bl.a. för detaljerat, har vaga definitioner och riskerar att urholka bestämmelserna i upphovsrättslagen om avtalslicenser och därmed göra upphovsrättsorganisationernas arbete mer resurskrävande och ineffektivt.

Synpunkter

I upphovsrättsutredningens delbetänkande Avtalad upphovsrätt (SOU 2010:24) fann utredningen att upphovsrättslagens bestämmelser är tillräckliga för att säkerställa att de ersättningar som betalas till rättsinnehavarnas organisationer på grundval av avtalslicensbestämmelserna kommer rättighetshavarna till del. Inkasserade medel hanteras enligt upphovsrättsutredningen effektivt.

Detaljregleringen i förslaget vad gäller upphovsrättsorganisationernas informationsverksamhet går för långt. Det bör överlämnas till medlemsstaterna att närmare reglera styrelseformer och insyn i upphovsrättsorganisationerna med hänsyn tagen till nationella behov. Väl fungerande organisationer som Bonus Presskopia riskerar att onödigt fördyra sin verksamhet och ineffektiviseras om bestämmelserna skulle gå igenom.

Definitionerna är vaga och kan bli föremål för skilda tolkningar. Definitionen för ”upphovsrättsorganisation” kan inrymma både litterära agenter och förlag. För förutsebarheten av lagen är det viktigt att definitionen för vad som utgör en upphovsrättsorganisation är klar och tydlig så att det klart framgår vilka organisationer som avses. Svenska Förläggareföreningen är medlem i Bonus Presskopia. Det bör preciseras att medlemmar till förvaltningsorganisationer som Bonus Presskopia inte omfattas av direktivet. Svenska Förläggareföreningen omfattas inte av definitionen idag, eftersom organisationen inte har som sitt enda eller huvudsakliga uppdrag att förvalta upphovsrätter eller närstående rättigheter.

Det bör preciseras i direktivet att svenska bestämmelser om avtalslicenser inte ska beröras. Om direktivet skulle implementeras skulle det innebära att bestämmelserna om avtalslicenser undermineras eller helt blir satta ur spel. T.ex. är bestämmelsen i artikel 5 punkt 6 inte förenlig med avtalslicensbestämmelserna. Rättighetshavare kan inte ge sitt uttryckliga medgivande specifikt för varje rättighet eller kategori av rättigheter eller typ av verk eller andra alster som rättighetshavaren beviljar upphovsrättsorganisationen tillstånd att förvalta. Sådana medgivanden kan heller inte dokumenteras. Artikel 5 punkt 7, som föreskriver att en upphovsrättsorganisation ska underrätta rättighetshavarna om deras rättigheter enligt punkterna 1-6 innan de tar emot tillstånd att förvalta rättigheter eller kategorier av rättigheter eller typer av verk eller andra alster, kan inte heller förenas med avtalslicensbestämmelserna. Avtalslicenserna har redan erkänts av EU i både Infosoc-direktivet och direktivet om herrelösa verk.

Pia Janné Nyberg

Jurist

Svenska Förläggareföreningen